

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. ПРАВНИ ОСНОВ

Правни основ за доношење ове Уредбе садржан је у члановима 17. став 1. и 42. став 1. Закона о Влади („Службени гласник РС”, бр. 55/05, 71/05 - исправка, 101/07, 65/08, 16/11, 68/12 - УС, 72/12, 7/14 – УС, 44/14 и 30/18 - други закон) којима је прописано да Влада којој је престао мандат може вршити само текуће послове, односно да Влада уредбом подробније разрађује однос уређен законом, у складу са сврхом и циљем закона и члану 39. Закона о трговини („Службени гласник РС”, бр. 52/19), којим је прописано да Влада ради спречавања поремећаја на тржишту или отклањања штетних последица поремећаја на тржишту у погледу снабдевања робом и услугама од виталног значаја за живот и здравље људи и за рад привредних субјеката, установа и других организација од општег интереса, може да одреди привремене мере које се односе на одређену врсту робе и услуга, одређену категорију трговаца, пружалаца услуга или потрошача, радно време, на потребу спровођења обавеза преузетих међународним уговором, на цене, као и на друге услове за обављање трговине, осим мера које се односе на увоз и извоз робе.

Имајући у виду да се предметном уредбом одређују привремене мере које се односе на цене одређене врсте робе и услуга и да то налажу потребе државе у циљу спречавања привредне несреће, сматрамо да су испуњени услови из члана 17. став 1. Закона о Влади.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ

Уредба се доноси у циљу заштите тржишта, односно спречавања деформација у формирању цена наведених роба, које су изузетно важне за снабдевања потрошача, а нарочито сиромашнијих социјалних категорија. У структури дневне потрошње прехранбених производа, велики део трошкова односи се управо на артикле обухваћене овом уредбом.

С обзиром на то да су цене сировина и произвођачких инпута и даље на високом нивоу, а ситуација на берзама у земљи и окружењу још увек недовољно предвидива, неопходно је наставити са применом мере ограничења цена наведених производа.

У односу на претходни период дошло је до корекције цена белог кристал шећера имајући у виду да су значајно порасле цене инпута и енергената што је довело до раста цене коштања. Цена која је првобитно била ограничена на дан 15. новембар 2021. године није била одржива у дугом периоду јер је претила несташица шећера и било је неопходно ускладити ниво цена са трендом раста инпута који учествују у њеном формирању.

Ограничавање цена директно се одразило на пословање произвођача који су са једне стране имали раст трошкова који су морали да надокнаде из свог прихода и било је неопходно да се изврши корекција у складу са растом цена инпута. Такође, цене је било неопходно ограничити на вишем нивоу имајући у виду да би ниске цене дугорочно угрозиле производњу шећерне репе.

Ограничавање цене на овај начин неће се одразити на трговце који продају бели кристал шећер. Велики диспаритет у цену у малопродаји и цени по уговорима по којима је куповала индустрија изазвао је повремене несташице у малопродајним објектима тако да ће корекција цене утицати на уредно снабдевање тржишта.

Када су у питању потрошачи, повећање цена неће значајно утицати на њихов стандард. Већи проблем у овом тренутку би била несташица шећера што би се десило уколико би се цене задржале на нивоу који не покрива трошкове пословања.

III. ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Чланом 1. прописан је предмет уредбе. Уредбом се цене за брашно тип Т- 400 глатко, у паковању до пет килограма, укључујући и пет килограма, брашно тип Т-500 у паковању до пет килограма, укључујући и пет килограма, јестиво сунцокретово уље у паковању од једног литра и свињско месо – бут ограничавају тако да не прелазе ниво цена тих производа на дан 15. новембар 2021. године. Ограничење се односи на произвођачке цене, као и цене у трговини на велико и мало.

У члану 2. прописана је максимална малопродајна цена УНТ млека са 2,8 процента млечне масти у паковању од једног литра, као и максимална маржа коју трговци могу да зарачунају.

У члану 3. прописана је максимална малопродајна цена белог кристал шећера по килограму, као и произвођачке цене.

Чланом 4. прописано је да трговци на велико, који набављају шећер кристал по у паковањима од једног, пети десет килограма, морају да га дистрибуирају у малопродају у року од 15 од дана издавања исправе о преузетој роби.

У члану 5. прописано је да су, привредни субјекти који се баве производњом животних намирница које су предмет уредбе, дужни да испоручују производе у количинама које не смеју бити мање од просечних у последњих 12 месеци.

Чланом 6. прописане су прекршајне и казнене мере.

Чланом 7. прописано је да надзор над применом уредбе врши министарство надлежно за послове пољопривреде и министарство надлежно за послове трговине.

У члану 8. прописано је да престаје да важи постојећа Уредба о ограничењу висине цена основних животних намирница („Сл. гласник РС“, бр. 12/22, 50/22 и 61/22).

Чланом 9. прописано је ступање на снагу и период важења уредбе.

III. ПОТРЕБНА ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА

За примену ове уредбе нису потребна финансијска средства из буџета Републике Србије.

IV. СТУПАЊЕ НА СНАГУ

Имајући у виду природу мере којом се интервенише у законом предвиђеним, ванредним тржишним условима, са циљем отклањања или спречавања утврђеног поремећаја, неопходно је ступање на снагу наредног дана од дана објављивања, а што представља нарочито оправдане разлоге за раније ступање на снагу, у смислу члана 196. ст. 4. Устава.